

Kliimaministeerium

Energeetika ja maavarade aseksantsler

Jaanus Uiga

jaanus.uiga@kliimaministeerium.ee

Ehitusmaavarade valdkonna juht

Harry Kuivkaev

harry.kuivkaev@kliimaministeerium.ee

Majandus- ja kommunikatsiooniministeerium

Planeeringute aseksantsler

Ivan Sergejev

ivan.sergejev@mkm.ee

Meie: 13.03.2026 nr T800-1/74

MÄRGUKIRI

seoses Tammemäe III liivakarjääri keskkonnaloa taotluse enampakkumise läbiviimisega

AS TREV-2 Grupp (edaspidi **TREV-2**) on 20.10.2025 esitanud Keskkonnaametile taotluse Tammemäe III liivakarjääri keskkonnaloa nr KMIN-104 muutmiseks, taotledes mäeeraldise laiendamist plokkidele 155 ja 156. Taotlus on registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 20.10.2025 dokumendina nr DM-133239-10.

Meieni on jõudnud informatsioon (Keskkonnaameti 06.03.2026 kiri nr DM-135894-1), et Keskkonnaamet on alustanud Tammemäe III liivakarjääri keskkonnaloa saamise õiguse väljaselgitamiseks enampakkumise menetluse läbiviimise toimingutega MaaPS § 54 kohaselt. 06.03.2026 Kliimaministeeriumile saadetud pöördumises küsib Keskkonnaamet Kliimaministeeriumilt motiveeritud arvamust alghinna määramise vajaduse ja alghinna suuruse kohta, samuti palub selgitada keskkonnaministri 19.07.2017 määruse nr 23 „Geoloogilise uuringu loa ja maavara kaevandamise loa saamise õiguse enampakkumise ning põlevkivi kaevandamise aastamäära osa ja tagantjärele kaevandatava põlevkivi koguse kaevandamise õiguse enampakkumisel müümise täpsustatud nõuded ning kord ja enampakkumise alghind“ (edaspidi **Määrus 23) § 2 lg 1 tõlgendamisega seonduvaid asjaolusid.**

TREV-2 soovib seoses planeeritava enampakkumisega juhtida tähelepanu järgnevale.

Seoses TREV-2 taotlusega olemasolevat kaevandamisluba muuta ja Tammemäe III liivakarjääri mäeeraldist laiendada, on arvamust avaldanud mitmed erinevad riigiasutused, **kes on kokkuvõtlikult siiani näinud TREV-2 maavara kaevandamise ambitsioonis konflikti kavandatava Tallinna ringraudtee trassi asukohaga ning on selgelt väljendanud, et võimalikku kaevandamist saab arutada alles pärast vastava eriplaneeringu kehtestamist.**

Näiteks Saku Vallavolikogu 27.08.2020 otsusega nr 48 „Maavara kaevandamisloa muutmise taotlusele arvamuse esitamine“ nõustuti TREV-2 Tammemäe III mäeeraldise maavara kaevandamisloa muutmise muuhulgas tingimusel, et tuleb arvestada Harju maakonnaplaneeringu 2030+ kohase perspektiivse Tallinna ringraudtee koridoriga ning kooskõlastada kaevandamisloa taotlus Majandus- ja

Kommunikatsiooniministeeriumiga. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium kooskõlastas taotluse osas, kus ei olnud kattumust Tallinna ringraudtee planeeringualaga.

Samuti teatas Harju Omaavalitsuste Liit 30.09.2020 kirjas nr 9-1/31-1, et nende hinnangul esineb TREV-2 maavara kaevandamisloa muutmise taotlusel konflikt kavandatava Tallinna ringraudtee trassi asukohaga ning palus TREV-2 Tammemäe III liivakarjääris liiva kaevandamiseks antud laevandamise loa (KMIN-104) muutmise taotluse jätta rahuldamata osas, millega soovitakse kaevandamisala laiendamist Tallinna ringtee suunas.

Ka erinevatel, muuhulgas Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi esindajate osalusel toimunud Tallinna ringraudtee riigi eriplaneeringu ettevalmistamist puudutaval koosolekul, on ka suuliselt väljendatud, et perspektiivse Tallinna ringraudtee koridoriga kattuvuse tõttu TREV-2 Tammemäe III kaevandamisluba laiendada ei saa.

Eeltoodut arvestades oli TREV-2'le üllatuslik, kui Keskkonnaamet otsustas peale seda, kui Aktsiaselts KIIRKANDUR oli 31.12.2025 esitanud taotluse Liivalaia 4 liivakarjääri keskkonnala nr KMIN-106 muutmiseks, taotledes mäeeraldise laiendamist teistele lisaks käesoleval juhul asjakohastele plokkidele 155 ja 156 (taotlus esitatud 31.12.2025 menetluses nr M-126775 parandustaotlusena (registreeritud KOTKAS 31.12.2025 dokumendina nr DM-126775-11)), keskkonnala menetlusega edasi minna.

TREV-2 on erinevates pöördumistes juhtinud Keskkonnaameti tähelepanu asjaolule, et kaevandamiseks taotletav ala on siiani olnud planeeringutes reserveeritud Tallinna ringraudtee trassi tarbeks, kuid Keskkonnaamet on võtnud seisukoha, et Tallinna ringraudtee eriplaneeringu algatamine ja käimasolev planeerimisprotsess ei piira Tammemäe III liivakarjääri keskkonnala taotluse esitamist ning menetlemist. Keskkonnaamet on välja toonud, et kaevandamiseks keskkonnala andmise võimalikkus selgub menetluse käigus ning asjaomaste asutuste kooskõlastusel.

TREV-2 on seisukohal, et Keskkonnaameti lähenemine ei ole kooskõlas halduse üldiste põhimõtetega. Nimelt näed HMS ette mitmed üldised haldusmenetluse läbiviimis põhimõtted, milliseid tuleb järgida ka Keskkonnaametil. Muuhulgas võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja -vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Halduse õigusakt ja toiming peab olema kohane, vajalik ning proportsionaalne seatud eesmärgi suhtes (§ 3). Haldusmenetlus tuleb läbi viia **eesmärgipäraselt ja efektiivselt, samuti võimalikult lihtsalt ja kiirelt, vältides üleliigseid kulusi ja ebameeldivusi isikutele** (§ 5 lg 2). Kui taotluse lahendamiseks on vaja teise haldusorgani kooskõlastust või arvamust ja seda ei ole antud, edastab haldusorgan taotluse koopia koos dokumentidega teisele haldusorganile, näidates ära tähtsaja, mille jooksul tuleb teha otsus kooskõlastuse andmise kohta või esitada aramus (§ 16). Haldusorganil on ka kohustus menetlusosalisele või taotluse esitamist kaaluvale isikule tema õigusi ja kohustusi, samuti menetlusega kaasnevaid asjaolusid selgitada (§ 36).

Käesoleval juhul on ebaõiglaselt piiratud TREV-2 õigusi ning põhjendamatult loodud eelis teisele ettevõttele – ei saa olla aktsepteeritav olukord, kus ühe taotleja puhul on keskkonnala saamine mingitel alustel juba eos välistatud, kuid teise puhul mitte (seda asutakse menetlema). See on otseselt vastuolus võrdse kohtlemise ja õiguspärase ootuse põhimõtetega. Samuti on selge, et Keskkonnaamet vajab Tallinna ringraudtee trassikoridoride üle otsustamiseks teiste haldusorganite (eelkõige Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi) kooskõlastust, mida ei ole küsitud, kuigi Keskkonnaamet on võimalikust huvidest konfliktist ammu teadlik. Veelgi enam, on ise varasemalt sellele teadmisele tuginedes TREV-2 taotlused tagasi lükanud. Mis aga kõige olulisem, siis **Keskkonnaamet rikub oma tegevusega haldusmenetluses kehtiva eesmärgipärasuse ning üleliigsete kulude vältimise põhimõtteid**. Kui on selgelt ette näha, et Tammemäe III liivakarjääris keskkonnala maavara kaevandamiseks Tallinna

ringraudtee trassikoridori alale anda ei saa, siis ei tohiks sellise menetluse läbiviimine olla eelnevalt loetletud haldusmenetluse põhimõtteid arvestades põhjendatud ja õiguspärane, seda enam, et keskkonnanõu taotlemise menetlusega kaasnevad taotlejale märkimisväärsed kulud. Sisutühja ja kuluka menetluse pidamist ei saa pidada ei eesmärgipäraseks ega põhjendatud haldusmenetluse läbiviimiseks.

MaaPS § 54 lg 7 näeb ette, et enampakkumise korraldamisel peatub kaevandamisloa taotluse menetlus kuni enampakkumise võitja väljakuulutamiseni või enampakkumise nurjunuks tunnistamiseni. Määruse 23 § 1 lg 1 kohaselt tuleb kaevandamise loa saamise õiguse enampakkumise teel müümise otsus uuringuloa või kaevandamisloa loa andjal teha kahe nädala jooksul pärast MaaPS § 33 lõikes 7 või § 53 lõikes 5 sätestatud tähtaja möödumist.

Samas MaaPS § 54 lg 6 kohaselt korraldatakse enampakkumine üksnes nõuetekohaste taotluste vahel, millele ei rakendu kaevandamisloa andmisest keeldumise alused, mille esinemise hindamine on enampakkumise korraldamise ajal võimalik. MaaPS § 55 lg 2 p 10 sätestab, et kaevandamisloa andmisest keeldutakse, kui kaevandamine on vastuolus riigi huviga. Riigi huvi on määratlemata õigusmõiste, mida sisustab loa andja konkreetse menetluse käigus. MaaPS seletuskirjas on selgitatud, et riigi huvi all ei peeta silmas üksnes maapõuevaldkonna huve, vaid see võib hõlmata ka mõne muu valdkonna suurt avalikku huvi, mida kaevandamine võib kahjustada. **Vabariigi Valitsuse 26.01.2023 korraldusega nr 36 algatatud Tallinna ringraudtee riigi eriplaneering kujutab endast just sellist suurt avalikku huvi teisest valdkonnast. Raudteetaristu arendamine on riiklikult prioriteetne ning plokid 155 ja 156 on planeeringutes seni ringraudtee trassi tarbeks reserveeritud.** Kuna see keeldumise alus on enampakkumise korraldamise ajal juba hinnatav, siis justkui ei tohiks MaaPS § 54 lg 6 kohaselt enampakkumist korraldada.

MaaPS §-st 52 tulenevalt võib kaevandamisloa andja pikendada käesoleva paragrahvi lõikes 2 ja keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 49 lõikes 2 sätestatud tähtaega, kui ilmnevad asjaolud, mis ei võimalda loa andmise otsustamist selle tähtaja jooksul.

TREV-2 palub käesolevaga Kliimaministeeriumil Keskkonnaametile vastamisel eeltooduga arvestada ning välja toodud asjaoludele viidata. Mõistlik ja õiguspärane oleks lükata enampakkumise läbiviimine edasi kuni Tallinna ringraudtee eriplaneeringus asukoha valiku etapi lõpuni või planeeringu kehtestamiseni.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Indrek Malm
Maavarade kaevandamise valdkonna juht
AS TREV-2 Grupp